

Een warm welkom op de boerderij

Chantal Winterman: 'Meer dan 80 meter kerstverlichting'

naam **Chantal Winterman (34)**
 woonplaats **Twello**
 partner **Arjan Winterman (36)**
 kinderen **Stijn (7), Mette (5), Nikki (3)**
 en **Duco (1)**
 bedrijf **65 melkkoeien en melktap**

Eeuwenoude boerenschuren en moderne veestallen, allemaal badend in zacht en sfeervol kerstlicht. Zo zal het er rond kerst uitzien in de omgeving van het Gelderse Twello en Terwolde zodra de avond valt. Een speciale autoroute leidt bezoekers via kleine slingerende boerenweggetjes langs meerdere veebedrijven, akkerbouwers en fruitteilers. 'Bij elke boerderij is er wel iets te doen, een proeverijtje of even de stal van binnen bekijken', vertelt mede-organisator en melk-

veehoudster Chantal Winterman. 'Op sommige bedrijven rijden ze zelfs dwars door de stal met hun auto.'

Bij de familie Winterman is het erf te klein voor veel auto's. 'Wij verlichten onze schuren en de weide naast de boerderij. Als mensen dan aan komen rijden, zien ze een verlicht boerentaferree van koeien en kippen. In dat hele kerstplaatje zit meer dan 80 meter lichtslang verwerkt. Onze melktap ga ik ook versieren, een vers bekertje melk is zo getapt.'

Pakket met lekkers in de auto

De verlichte boerderijenroute is een initiatief van de stichting IJsselvallei Boert en Eet Bewust, waar een deel van de boeren in de regio rond de IJssel bij is aangesloten. Het idee ontstond vorig jaar december. 'We wilden toen ondanks de coronamaatregelen graag iets organiseren voor mensen uit de

regio. Uiteindelijk moesten we alsnog de route afblazen. We besloten het daarom dit jaar opnieuw te proberen.'

Chantal verwacht rond de 300 auto's, verdeeld over twee avonden. 'Ik regel samen met andere boeren dat de deelnemers een pakket voor onderweg krijgen met streekproducten. De route volgen de mensen via een route-app, daarin kunnen ze ook informatie lezen over de boerenbedrijven.'

De complete kerstverlichting ophangen gebeurt samen met man en kinderen. 'Dat is een mooie puzzel en daar hebben we vooral ladders bij nodig, héél veel verlengsnoeren en een aantal zaterdagmiddagen. Hoewel er veel tijd in de voorbereiding zit, kijk ik al uit naar de gesprekken met burgers. Ik vind het leuk en belangrijk om onze sector te tonen. En te laten zien dat we in kersttijd ook mooie dingen voor een ander kunnen organiseren.'

Voor velen is de decembermaand er eentje van warmte, gezelligheid en ... kerst! Traditiegetrouw staat de feestmaand bol van sfeervolle kerstactiviteiten, ook op boerenbedrijven. Vier boerinnen vertellen over het kerstgevoel dat ze een ander op het boerenerf willen bezorgen.

TEKST JORIEKE VAN CAPPELLEN

Stephanie Van Hove: **'Actie voor goed doel past bij kerst'**

naam **Stephanie Van Hove (36)**
 woonplaats **Retie (VI.)**
 partner **Tuur Vandeweyer (38)**
 kinderen **Rik (6)**
 bedrijf **50 blonde d'Aquitaines en aubracs, hoevewinkel, kinderfeestjes, zorgtak**

December 2021 staat voor Stephanie Van Hove helemaal in het teken van cupcakes en koekjes bakken voor een goed doel, namelijk Stichting Alzheimer Onderzoek in België. Het lekkers wordt verkocht tijdens de kerstmiddag die Stephanie en haar man Tuur elk jaar op het erf organiseren. 'Het is nu de eerste keer dat we ook een goed doel gaan steunen', vertelt Stephanie.

Het 'kerst-samenzijn', zoals Stephanie de kerstmiddag op het vleesveebedrijf zelf

noemt, begon zes jaar geleden met een spontane uitnodiging aan de burens en een bescheiden oproep op social media. 'We woonden nog niet zo lang in Retie en het leek ons leuk om mensen uit de buurt uit te nodigen op ons bedrijf. Heel simpel met een kerstmuts, een vuurkorf en glühwein. We dachten dat er misschien 50 mensen op af zouden komen, maar het werden er 150.' Een nieuwe traditie was geboren. 'Met hulp van familie versieren we ons erf met kerstbomen en lichtjes. Ook stellen we ons bedrijf open. Iedereen die dat wil, mag even bij de koeien kijken. We krijgen vaak complimenten, zelfs van vegetariërs, over hoe wij onze dieren verzorgen. Ik vind het belangrijk om iedereen te laten zien dat wij op een goede manier voedsel produceren.' Ook bedenkt Stephanie leuke knutselactiviteiten voor kinderen. 'Als het binnen de coro-

naameregelen valt, hopen we buiten een kleine kerstmarkt te organiseren en de hoevewinkel is natuurlijk open.'

lets voor een ander betekenen

Aan Stephanie de taak om ook veel cupcakes te verkopen. De bestemming van de actie is niet toevallig gekozen. 'Als kind maakte ik zelf mee hoe mijn oma door Alzheimer achteruitging en uiteindelijk overleed aan de ziekte. Dat maakte veel indruk op me. Ook een tante van Tuur stierf dit jaar aan Alzheimer. Ook al leveren wij met onze actie maar een kleine bijdrage, ik denk dat alle beetjes helpen voor Alzheimer-onderzoek.' Het voelt goed om in deze periode iets voor een ander te kunnen betekenen, vindt Stephanie. 'Het samenzijn met anderen is voor ons een van de fijnste momenten van het jaar. Deze actie past daar helemaal bij.'

Iris van Leeuwen: 'De dieren in de kerststal hebben een magische aantrekkingskracht'

naam **Iris van Leeuwen (32)**
 woonplaats **Heenvliet**
 partner **Siem van Leeuwen (37)**
 kinderen **Naomi (6) en Thijs (3)**
 bedrijf **130 melkkoeien en melktap, kaasautomaat en boerenijs, Adopteer een koe, boerderij-educatie en vergaderruimte**

Fakkels langs het kavelpad, een levende kerststal met een jerseykoe en heel veel kerstlichtjes. Op het bedrijf van de familie Van Leeuwen in het Zuid-Hollandse Heenvliet is er vlak voor kerst van alles te zien via een heuse 'kerst-drive-through'. 'Tijdens de drive-through rijden mensen in hun auto een route over ons erf en door de stal', vertelt Iris van Leeuwen. 'Het is voor ons een manier om ons bedrijf open te stellen voor bezoekers, ondanks de huidige coronamaatregelen. En we organiseren dit om mensen een leuke kerstbelevens te bezorgen.' Tijdens de voorbereiding verzint Iris met haar familie naar eigen zeggen de gekste ideeën om bezoekers te verrassen. 'We

hebben bijvoorbeeld een trekker die we helemaal versieren met lampjes: de "publiekstrekker". Zulke ideeën maken het voor ons nu al ontzettend leuk om ermee bezig te zijn.' Iedereen helpt ook graag mee, aldus Iris. 'Mijn vader hangt bijvoorbeeld een groot deel van de kerstverlichting op. Ook komen vrijwilligers helpen die bij ons een koe adopteren via "Adopteer een koe". Zelf doe ik de pr van het hele gebeuren en de ijsverkoop.' Ook tijdens kerst vorig jaar en Pasen en Pinksteren organiseerde het bedrijf al een drive-through. 'Als we alles klaarzetten, bouwt de spanning zich op. Want zou er eigenlijk wel iemand komen? En dan zie je die lange rij auto's die dijk afkomen naar onze boerderij. Dat is geweldig om te zien.'

Jerseykoe speelt os

Over het kavelpad zullen de auto's in december het versierde erf oprijden. Via de voergang door de stal, langs de koeien en pinken, komen de bezoekers aan bij de levende kerststal met Jozef, Maria, kindje Jezus, herders en dieren. Alle figuren uit het kerstverhaal spelen hun rol met verve. De

pony is de ezel en de tamste van de drie jerseykoeien, de hobby van Iris, is de os. 'Wat ons telkens weer verbaast, is dat de dieren in de kerststal en de koeien in de stal een magische aantrekkingskracht hebben op mensen, en zeker op kinderen. Je kunt er van alles omheen organiseren, maar de dieren stelen echt alle harten.' Aan het einde van de route kunnen mensen vanuit de auto nog een portie boerenijs, warme chocolademelk, kaas, flessen melk en chocolade bestellen. 'Natuurlijk is het de bedoeling dat mensen wat bij ons kopen, maar de hartverwarmende reacties die we bij het raam krijgen, doen ons misschien wel meer. Deze keer wil ik daarom nog meer de boodschap uitdragen hoe belangrijk boeren zijn en hoe goed en veilig het door ons geproduceerde voedsel is.' De kerstdagen brengt Iris traditioneel door met gezin en familieleden. 'Vorig jaar genoten we met elkaar nog na van hoe blij de mensen waren en hoe hilarisch het er soms aan toeging bij de levende kerststal. Ik denk dat wij net zo veel plezier hadden als de bezoekers. Dat is toch het allermooist?'

Marleen Vermeer: ‘Honderden pakketten inpakken, maar wij kicken op die kerstdrukke’

naam **Marleen Vermeer (57)**
 woonplaats **Goirle**
 partner **Jan Vermeer (61)**
 kinderen **Anne en Maartje (29) en Luuk (26)**
 bedrijf **60 melkkoeien en kaasmakerij**

Ieder jaar zodra Sinterklaas het land heeft verlaten, begint voor familie Vermeer in Goirle een van de drukste en naar eigen zeggen gezelligste periodes van het jaar. ‘Onze excursieruimte ruimen we helemaal leeg en richten we in als inpakstraat voor het inpakken van honderden kerstpakketten’, vertelt boerin Marleen Vermeer. Samen met man Jan en dochter Anne runt Marleen melkveebedrijf en kaasmakerij De Leyedaeler. Man en dochter zijn verantwoordelijk voor de melkkoeien en het kaasmaken. Marleen runt de boerderijwinkel, met naast de eigen kaassoorten – met originele variaties als portkaas of whiskykaas – ook streekproducten. In december worden er volop kerstpakketten gemaakt, voor bijvoorbeeld mkb-bedrijven uit de regio. Maar ook de 300

medewerkers van gemeente Tilburg werden al eens verrast met een mooi pakket. En ook particulieren weten de weg naar de kaasboerderij te vinden. ‘Een pakket voor een familielid of de schoonmaakhulp, iedereen wil in december wel iemand speciaal bedanken.’

Pieken vlak voor kerst

Omdat het bedrijf werkt met verse producten en klanten vaak last-minute bestellen, gebeurt het pakketten maken zo laat mogelijk. Dat betekent piekdrukke vlak voor kerst. En dan komt de kracht van een familiebedrijf echt naar boven, weet Marleen. ‘Mijn zoon komt met zijn vriendin en mijn dochter met haar man en dan staan we allemaal in te pakken, gezellig met de radio aan en het geritsel van cellofaan en linten op de achtergrond. Als alle pakketten dan eindelijk klaar zijn, zetten we het gourmetstel aan.’ De pakketten bevatten vooral streekproducten. ‘Natuurlijk kazen van ons, maar bijvoorbeeld ook een mosterd uit Riel en een Waalwijken worstje. We merken dat de waardering voor producten uit de eigen regio toeneemt. Iets goeds hoeft niet van ver te komen.’

Komen mensen hun pakketten afhalen, dan wacht hun een sfeervolle ontvangst met een grote kerstboom op het boeren erf, glühwein en een winkel vol kerstlichtjes. ‘Ook mogen ze een kijkje nemen in de stal via de skybox.’ Het werk in de stal gaat ondertussen ‘gewoon’ door. ‘Als het daar niet loopt, dan loopt het in de kaasmakerij en winkel ook niet. Wat ons zeker ontzorgt, is de voerrobot, die onze koeien voert, en de stalcamera.’ Marleen vliegt in deze dagen vooral van kaasmakerij naar inpakstraat naar winkel, met de telefoon bij de hand. ‘Even overleg met een klant of bellen met een leverancier of hij nog een bepaald product kan leveren voor de pakketten. Soms is het echt even stressen, maar toch kicken we wel op die kerstdrukke. Het blijft ieder jaar een heerlijk gevoel als we deze klus samen klaren en we mensen blij kunnen maken met iets moois.’ En de kerstdagen zelf? Echt rustig verlopen die ook niet, zegt Marleen lachend. ‘We vieren de feestdagen uitgebreid met de familie. Ik geniet van mensen om mij heen, voor mij is er daarom niets mooiers dan het jaar samen af te sluiten.’

